

ÅRSPLAN 2019-2020

RUGLANDVEIEN BARNEHAGE

Innhold

ÅRSPLAN 2019-2020.....	1
RUGLANDVEIEN BARNEHAGE.....	1
Om barnehagen.....	3
Samarbeid mellom hjem og barnehage	3
Foreldrenes medvirkning	4
Andre samarbeidspartnere	5
Overganger	5
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	6
Barnehagens arbeidsmåter	6
Barns medvirkning.....	7
Lek på tvers.....	7
Lek er læring og læring er lek	8
De minste barna	8
Barnehagens verdigrunnlag , lek – en skapende prosess.....	9
Fagområdene.....	10
Progresjon i fagområdene	11
Kommunikasjon, språk og tekst (mål og metoder)	11
Kropp, bevegelse og helse (mål og metoder).....	11
Kunst, kultur og kreativitet (mål og metoder).....	12
Natur, miljø og teknikk (mål og metoder)	12
Antall, rom og form (mål og metoder)	13
Etikk, religion og filosofi (mål og metoder)	13
Nærmiljø og samfunn (mål og metoder).....	14
Satsningsområder.....	14
Vurderinger/dokumentasjon.....	15
2019-20 : Årshjul – dokumentasjon og vurdering.....	17
Merkedager og viktige datoer for barnehageåret 2019-2020	18

Om barnehagen

Ruglandveien barnehage ble åpnet november 1989. Høsten 2002 ble barnehagen utvidet med en avdeling, en nyoppusset første etasje i speiderhuset ved siden av. Sommeren 2017 ble uteområdet oppgradert med tre nye lekeapparater. Sommeren 2019 fikk vi nytt lekehus ute.

Barnehagen har 3 avdelinger: Den minste med 9 barn under 3 år i speiderhuset "Knerthen", og 2 avdelinger med store barn "Kardemommeby" og "Hakkebakkeskogen" i det store huset, tilsammen 36 barn over 3 år.

Barnehagen er en privat, foreldreeiet heldagsbarnehage, stiftet som et samvirkeforetak med ikke-økonomiske formål. Den drives gjennom offentlig støtte og foreldrebetaling. Budsjettet godkjennes og vedtas av foreldrerådet, og styrer har ansvaret for den daglige økonomien. Et regnskapsbyrå er engasjert til øvrig hjelp.

Åpningstiden er kl.7.30 – kl.17.00, fem dager i uken. Barnehagen er stengt jul og påske, samt fire sammenhengende uker om sommeren. Vi har fem planleggingsdager i året hvor barnehagen holdes stengt for barna.

Nærmiljøet gir fin anledning til turer: litt skogholt, lekeplass og Lysakerelven. Det er lite biltrafikk på veiene rundt barnehagen.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

"Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling." (Barnehageloven § 1 Formål, 1.ledd)

Foreldre og barnehagens personale har et stort felles ansvar for barnas trivsel og utvikling. Foreldrene skal være trygge på at barna deres blir sett og respektert og får delta i et fellesskap som gjør dem godt. Barnehagen er hver dag et viktig møtested for barn, foreldre og personalet. Den daglige kontakten i garderoben med foreldrene er «dagens viktigste møte», der personalet møter barna med omsorg og respekt. Personalet tilstreber på best mulig måte å imøtekomme og respektere foreldrenes prioriteringer og ønsker. Det er viktig for oss å være lydhøre foreldrenes behov, og imøtekomme ønsker og forslag så godt det lar seg gjøre. Samarbeidet skal bygge på gjensidig respekt og forståelse, der både foreldre og personalet har en forståelse for de dilemmaer som kan oppstå når hensynet til et enkelt barn må sees i forhold til barnegruppen.

Et eksempel kan være at noen dager er det god tid til å møte barn og foreldre i garderoben, med informasjons-veksling og uformell prat med hver familie, mens andre dager krever barnegruppen at personalet har fokus på dem, og rekker bare å si "hei" og "ha det". Det viktigste er at foreldrene har åpenhet og tillit til at personalet gjør sitt beste for sitt barns trivsel og utvikling.

Foreldrenes medvirkning

"For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg." (Barnehageloven § 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg)

Ruglandveien barnehage har flere fora der vi møtes for å samarbeide:

- På høsten arrangeres det foreldremøte. For at foreldrene skal ha en reell innflytelse, er det helt nødvendig at de får all den informasjon de trenger for å kunne mene noe om barnehagens indre liv. Det er helt vesentlig at foreldrene får god informasjon om hva barnehagen står for, og hva de skal kunne forvente av barnehagen rent innholdsmessig. Høstens foreldremøte foregår derfor avdelingsvis. Det skal bli tid til spørsmål, utveksling av daglige erfaringer, diskusjon/synspunkter omkring verdier og om planer som blir presentert for foreldrene.
- Foreldresamtaler med pedagogisk leder tilbys foreldrene minst 2 ganger i året. I dialog og samarbeid med foreldrene kan det være behov for flere samtaler. Viktig informasjon mellom pedagogisk leder og foreldrene skjer på disse møtene, der man legger planer sammen for å ivareta og styrke enkeltbarns utvikling.
- Felles temakveld med foreldre og personalet har noen år vært praktisert på våren, sammen med andre barnehager i nettverket, med leie av lokaler og spleis av utgifter til foredragsholder. En felles temakveld bringer bedre en lik forståelse for aktuelle temaer, og diskusjonen kan føres videre i egen barnehage.
- Foreldre og ansatte sitter sammen i samarbeidsutvalget (SU). Foreldrene gis mulighet til å delta aktivt i planleggingen av barnehagens innhold, ved å gi innspill og være med i prosessen fram mot barnehagens årsplan. Sammen med representantene i SU fastsettes barnehagens årsplan. I Ruglandveien barnehage betyr det at prosessen med ny årsplan starter på våren. Årets nye årsplan vil derfor bli presentert for alle foreldrene på høstens foreldremøte
- Årsmøte/generalforsamling avholdes i mars. Der blir årsregnskapet gjennomgått, nytt budsjett vedtatt og det blir gjennomført valg av nye medlemmer til barnehagens styre.
- Styret skal lede barnehagen i samsvar med lov, vedtekter og foreldrerådets vedtak, og i samarbeid med daglig leder. Om styrets oppgaver – se punkt 7 i Vedtekter For Samvirkeforetaket Ruglandveien Barnehage SA.
- Samarbeid om vedlikehold av bygg og barnehagens uteområder skjer gjennom foreldrenes dugnadsinnsats noen ganger i året.

- På høstens foreldremøte velges blant foreldrene: deltagelse til 17- mai-komite, medlemmer til SU, dugnadsansvarlige, noen familier som klipper gresset. Foreldrenes engasjement i disse komiteene er av stor betydning, vi sparer penger (gjør det vi kan selv på dugnad!).

Andre samarbeidspartnere

I samarbeid med foreldrene kan barnehagen ta kontakt med barnevernet, pedagogisk/psykologisk tjeneste (PPT), fysioterapeut og helsestasjon for samarbeid om enkeltbarn. Et lavterskeltilbud til Bærums barnehager – *veiledningssenteret*- (opprettet august 2018) kan gi støtte og veiledning i arbeidet med enkeltbarn og grupper.

TIT – Tidlig innsatsteam er en ny modell for tidligere *tverrfaglig utvalg*. Innsatsteamet består av faste deltagere fra helsestasjon, barnevern, PPT og styrer/ped.leder fra den barnehagen der de ønsker saken sin drøftet. Det forventes deltagelse fra foreldrene. Det kan iverksettes tiltak eller videreformidles kontakt til andre faginstanser. For mer informasjon se www.baerum.kommune.no/politikk-og-samfunn/barum2035/sammen-for-barn-og-unge/

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

For avdeling Knerten har vi egne planer for oppstart i barnehagen, som blir presentert for foreldrene i møte før sommeren.

Overganger innad i barnehagen

Etter påske starter vi med morgenåpning for hele barnehagen på kjøkkenet; Knerten-barna får starte dagen på stor avdeling med sitt eget personale – og tilvenningen til stor avdeling er i gang!

Overgangen mellom barnehage og skole

Bærum kommune har utarbeidet rutiner for å sikre gode overganger i hele opplæringsløpet. En ny revidert plan fra august 2017 inneholder alt av rutiner og forpliktelser for samarbeid mellom barnehage, skole og hjem det siste året før skolestart. Planen ligger også på hjemmesiden vår www.ruglandveien.no . («Helhetlig opplæringsløp i Bærum»)

For våre ”tigerbarn” (skolestartere) har vi fokus på:

- Få kunnskap, kjennskap og erfaring gjennom: lek, samtale, ulike oppgaver, turer/opplevelser
- Øve på selvstendighet: kle av/på seg, toalettsituasjonen, holde orden på egne klær og sko, holde orden på egne saker, ta imot og utføre beskjeder, gi en beskjed, kunne uttrykke egne ønsker og behov, ta del i planlegging- forberedelse- gjennomføring- etterarbeid, vente på tur, lytte til andre

Vi legger vekt på at barna skal oppleve å få ansvar, føle seg til nytte, hjelpe de som er yngre og være positive forbilder.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

”Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.(s.37 i Rammeplanen)

Barnehagen er en del av utdanningssystemet vårt. Personalet legger til rette for omsorg, danning, lek, læring, humor, utvikling av sosiale og språklige ferdigheter.

Dette kjennetegner oss i Ruglandveien barnehage:

Barnehagens pedagogikk skal i hovedsak bygge på barnets egen virksomhet, der leken er sentral i barnehagens liv.

Vi vil gi barna gode natur- og kulturopplevelser, variasjon og progresjon preger barnehageårene fra 1-6 år.

Vår visjon: «Lekende barndom!»

Barnehagens arbeidsmåter

«Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet» (s.43 i Rammeplanen)

Gjennom hele dagen vil barna oppleve omsorg; i stell, måltider, påkledning, i lek og læring. Personalet gir mye omsorg ved å gi barna varierte utfordringer og rom for meningsfylte aktiviteter. Ved god omsorg vil barna bli styrket for å utvikle tillit til seg selv og andre, og gradvis ta større ansvar for fellesskapet.

Sosial danning handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Barna får utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De lærer å ta vare på seg selv, hverandre og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, om tilgivelse, likeverd og solidaritet; verdier som er forankret i menneskerettighetene.

Gjennom hverdagsaktiviteter opplever barna små og store konflikter i samspill med hverandre. I samhandling med andre barn får de svar på «Hvem er jeg?» og utvikler sine

sosiale ferdigheter. Personalet er i nærheten for å veilede barna om verdier, normer, tanker og handlingsmåter som er akseptable. Arbeidet med utvikling av sosial kompetanse ligger til grunn for alt arbeidet vi gjør i barnehagen. Kvaliteten på samspillet vil bli avgjørende for hva og hvordan barn lærer. Barnehagen fremmer demokrati og likestilling og motarbeider alle former for diskriminering. Personalet legger til rette for at barna skal danne vennskap.

Barns medvirkning

Rammeplanen vektlegger barnas rett til medvirkning – barn har rett til å uttrykke seg og ha innflytelse på sitt liv i barnehagen. Hvordan medvirkningen praktiseres vil være avhengig av barnets alder og modenhet.

I Ruglandveien barnehage får barna hver dag velge å være sammen med barn på forskjellige alderstrinn. De kan finne venner etter egen modenhet, f.eks. kan en moden 3-åring få utvikle seg i fin lek med en 4-åring. Besøk på annen avdeling skjer mellom avdelingene Kardemommeby og Hakkebakkeskogen. Besøk fra Knerten skjer gjerne i følge med personalet derfra. Vi legger stor vekt på selvvalgte aktiviteter, også formingsaktiviteter kan gjøres alene eller i små og store grupper- der barna ønsker å være. Personalet har erfaring med å lytte og gi rom for barns medvirkning i egen hverdag. Gjennom samtaler enkeltvis og i samlingsstund for eksempel, gis det anledning for barna å gi uttrykk for ønsker. F.eks. er det viktig å lytte til barnegruppens behov – en urolig barnegruppe kan være signal om at hverdagen har for mange forskjellige aktiviteter, turer ute el. slik at det blir for liten tid til «bare lek».

Barna får oppleve lyttende voksne til det de ønsker å fortelle. De minste barna har egne uttrykksmåter for å vise glede og trivsel. Personalet er bevisst deres signaler og ønsker. Her er også avdelingen fylt med gjennomsiktede kasser med leker slik at barna kan peke og finne fram til det de ønsker leke med.

Lek på tvers

De eldste barna, «tigerbarna»(5-åringene), vil være sammen i egen gruppe en dag i uka hele året. I år teller gruppen 14 barn. Den gruppen har egen plan, med tradisjoner og aktiviteter som gir utfordringer og utvikling i forhold til modenhet og med tanke på å gi dem en god ballast til skolestarten neste år.

Når tigerbarna blir borte fra barnehagen nesten hele dagen, skjer det noe med resten av de yngre barna. Rom og leker inne og ute blir mer tilgjengelige- bedre plass til lek, mindre støy og sosialt mindre konkurranse om å posisjonere seg i samspillet med de eldste barna.

Vi ønsker å ta vare på muligheten denne dagen, til å la 3-og 4-åringene finne hverandre på tvers av avdelingene. Personalet vil legge til rette og oppmuntre for lek, samspill og aktiviteter ved at deres

personale er på annen avdeling i den tiden. Målet er å legge til rette for vennskap på tvers, og gi flere lekesteder med flere valg for barna. Mot sommeren kan også 2-åringene fra Knerten bli inkludert på de to store avdelingene, som en myk overgang til stor avdeling.

Lek er læring og læring er lek

”Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter”. (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold , 2 ledd)

Lek er en av grunnsteinene for å utvikle sosial kompetanse. Sosial kompetanse defineres som *kunsten å omgås hverandre*.

De minste barna

Små barn leker mye fysisk lek. De hopper, løper og tompler om hverandre. Barna hopper og ruller, de løper og kaster seg ned. Gjennom denne type lek lærer barna blant annet å beherske kroppen sin og å stoppe når noen ikke vil mer. Det er viktig at vi voksne lar barna få leke på denne måten, og at vi er tilstede for å hjelpe når det trengs.

Parallellek er en lekeform som kjennetegner en småbarnsgruppe. Parallellek er lek hvor barna leker det samme uten å leke med hverandre. For eksempel at to barn sitter ved siden av hverandre og leker med hver sin hest. De leker ikke sammen til å begynne med, men etter hvert ser vi ofte at de begynner å herme etter hverandre. De ser på hverandre, hermer og utvikler et samspill.

Allerede i 1-2 års alderen begynner barna å leke «*late som – leker*». De leker enkle handlinger som å drikke av en dukkekopp, late som bamsen drikker eller at hesten løper. En skje kan brukes som telefon osv.

Rollelek er en form for late som – lek. Denne leken begynner barna å leke i 2-3 års alderen. Her leker barna at de har en annen rolle. De går selv inn i en rolle, eller de lar en dukke eller lignende spille en rolle. I rolleleken kan en få utløp for innestengte følelser og bearbeide disse. Man kan gjenoppleve vonde eller gode episoder gjennom å spille roller. I leken kan en være redd, lei seg eller sint uten å være det i virkeligheten. Alt er på liksom.

I leken øver barna seg på å omgås hverandre og de øver på å mestre situasjoner de møter i virkeligheten. Et eksempel på det kan være når to barn sterkt ønsker å leke med samme leke – da må den ene gi fra seg. De må lære å sette *egne behov* til side.

Når barna leker med biler kan vi *telle* hvor mange biler det er. Vi kan snakke om *farger* på bilene, og øve på begreper som at den røde bilen står *foran* den gule.

Språk

Barn i 1-3 års alderen er midt i *språkutviklingen*. De lærer nye ord hele tiden, og setter stadig flere ord sammen. Personalet er *bevisst* på å *benevne* ting sammen med barnet. De ansatte «fyller» dagen med ord/begreper og «kommenterer» stadig hva som skjer. Navn på kroppsdel, mat, frukt, klær og ting er typisk. Eks: «nå tar vi på de blå støvlene dine...»

Sang er også viktig for språkutviklingen. De som ikke har språk kan være med å synge gjennom bevegelsene. Vi ønsker at barna skal føle glede gjennom opplevelse av musikk. Gleden skal være med på å utvikle samspillet i gruppa..

Samspillet i en småbarnsgruppe preges ofte av såkalte «*flirekonserter*». Flirekonserter er situasjoner hvor barna underholder hverandre. Når barna sitter rundt bordet er det ofte en som lager lyd og de andre stemmer i ved å herme etter den første. Etter hvert lager de nye lyder eller grimaser. De hermer etter hverandre og klukk-ler. Det samme gjelder velkomst komiteen i garderoben. Når barna ser at det kommer et barn, løper de ut i garderoben for å ta det imot. De tuller og tøyser, prater og babler.

Barna skjønner også hvis et barn er litt trist. De prøver ofte å trøste eller avlede det barnet som er trist. Dette gjør de ved å gi barnet en kos, tulle- gjøre seg til, eller de henter en leke som de tror barnet vil like.

Små barn *er* sosiale. På Knerten ser vi at de blir veldig knyttet til hverandre. De legger ofte merke til det hvis en er borte. Når de ser en mamma eller pappa utenfor vinduet sier de fra at nå kommer pappa`n din. Hvis et barn spør etter mamma svarer ofte en av de andre : "mamma er på jobben".

Barnehagens verdigrunnlag, lek – en skapende prosess

Lek er en skapende prosess som barnet selv styrer. Gjennom leken lærer barnet å mestre ulike ferdigheter. Det får mulighet til å leve ut ulike følelser, bruke fantasien og å utfolde seg ufarlig og uten for store konsekvenser.

Leken er fremfor alt en frivillig aktivitet. Barnehagen kan tilrettelegge for leke-aktiviteter som styrker barnet på ulike områder, men som ikke fyller den *spontane* lekens funksjon. Det er viktig for personalet å gi rom for leken, skape ro rundt lekende barn og hjelpe barn til å videreutvikle den. Personalet vil være tilstede med øyne og ører for å se at leken ikke blir stereotyp eller at det er de samme barna som dominerer. Personalet vil ofte hjelpe til med å gi nytt materiell og ny kunnskap og fantasi for å videreutvikle en lek som f.eks. «har stoppet opp».

I barnehagen ser vi mange former for lek; fra 1-åringens funksjonslek med kroppen sin, til 4-5 åringens velutviklede rollelek, hvor kommunikasjon, fantasi og samspill med andre er sentralt.

Leken er spesiell, den er i stadig forandring og krever at deltagerne er med på det som skjer – godtar og inngår kompromisser. Læring av språk og sosial kompetanse utvikles gjennom leken. Et barn som har lekt mye rollelek vil være godt rustet til å delta aktivt i samspillet med andre i skole og fritid.

Vi vet at i leken foregår det også et maktspill; barn «prøver seg ut» på hverandre, noen bestemmer, mens andre bare «er med». Men flinke lekere har mye å bidra med i leken, og de andre barna kan lære mye av dem! Slike leke-stunder krever at personalet går varsomt inn og rettleider (med all respekt for leken), og gir barna holdninger slik at alle etter hvert går ut av leken med styrket selvfølelse.

Barnehagen består av barn i mange forskjellige livssituasjoner. Det er viktig at de ansatte forstår hvert enkelt barns behov. Personalet legger til rette for at barn opparbeider følelsen av å mestre en utfordring, eller tar i bruk sine iboende ressurser for å løse utfordringer. Noen barn har behov for mer tilrettelegging enn andre, og de ansatte i barnehagen må tilpasse aktivitetene slik at også disse barna oppnår en god mestringfølelse.

Fagområdene

Alle barna i Ruglandveien barnehage skal i løpet av året ha noen opplevelser innenfor disse områdene. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Barna skal oppleve progresjon fra år til år. De skal oppleve seg selv og barnehagen litt forskjellig gjennom årene de er hos oss. Gjennom metoder som temaarbeid, ekskursjoner, samtaler, rutiner og aktiviteter arbeider vi med fagområdene.

F.eks. kan alle 7 fagområdene flettes inn i ett temaarbeid. Å arbeide med tema betyr først og fremst å vekke eller tilfredsstillende barns nysgjerrighet, styrke evnen til fordypning og å holde på et emne over tid. Det er viktig med fokus på prosessen, og ikke på produktet!

Avdelingenes månedsplaner/halvårsplaner/resymeer og hverdagsaktiviteter vil gjenspeile fagområdene. Det meste blir lagt ut på barnehagens hjemmeside, under avdelingene.

Progresjon i fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst (mål og metoder)

1-2 åringer	3-4 åringer	5-åringer
Begrepslæring i dagligsituasjoner	Sanger, rim og regler brukes aktivt	Deltar aktivt i «språktulleleker», fortelle vitser , gåter
Her-og-nå erfaringer	Samtaler og dramatisering i små grupper	Kunne gi og ta imot muntlig beskjeder
Gjentakelser	Bøker med mer tekst, enkel gjenfortelling	Høytlesning fra bøker uten bilder, gjenfortelling, kunne fortelle historier
Pekebøker, enkle bøker med lite tekst, enkle rim og regler, sanger med bevegelser, eventyr	Rollelek	Samtale om følelser
Benevne fargenavn i naturlige sammenhenger	Enkle regel-leker	Barneintervjuer
Bevisst, aktiv bruk av språket fra de voksnes side	Bruke fargenavn, benevne kroppsdel	Avanserte regelleker, turtaking
Begynnende rollelek	Konstruktiv bruk av språket i konfliktløsning	Kjennskap til symboler som bokstaver, tall, ordbilder. Kunne skrive eget navn
	Sette ord på følelser	Skoleforberedende aktiviteter - telling, abstrakte begreper

Kropp, bevegelse og helse (mål og metoder)

1-2 åringer	3-4 åringer	5-åringer
Bli kjent med egen kropp gjennom bevegelse i variert terreng (og uteområdet i barnehagen)	Ta utfordringer vedr. egen kroppsbeherskelse, tørre å prøve nye ting	Varierte grovmotoriske utfordringer som hinderløype, klatrevegg, kast og ta imot ball,
Bli kjent med kroppen og navn på noen kroppsdel	Positivt forhold til fysisk aktivitet	Regelleker ute
Opplive kroppslig mestring utfra egne forutsetninger	Øve på fysiske grovmotoriske ferdigheter som klatre, krype, sykle, ski, balansere, hoppe	Mer utholdenhet ved fysisk aktivitet, lengre turer, egne turer for 5-åringene

Sansemotoriske aktiviteter	Lære om sansene og kroppens funksjoner	Ski, sykling to-hjulsyssel
Enkle finmotoriske aktiviteter	Turer i nærmiljøet og Fossum	Trene selvstendighet rundt påkledning (knapper, glidelåser med mer)
Legge til rette for ulike søvn- og matbehov	Tilby sunt og variert kosthold	Fokus på blyantgrep, klipping
Innarbeide rutiner i forhold til hygiene	Kjenne til og lære gode hygiene-rutiner	Trene selvstendighet rundt hygiene og toalett

Kunst, kultur og kreativitet (mål og metoder)

1-2 åringer	3-4 åringer	5-åringer
Få erfaring med ulike typer materialer, enkle formingsaktiviteter, skape noe, fokus på prosessen	Stimulere kreativitet og fantasi med å undre oss sammen	Mer avanserte formingsaktiviteter, konkrete oppgaver
Benytte musikk, dans, dramalek	Varierte formingsaktiviteter	Aktiv bruk av drama/ rollelek
Være delaktige på barnehagens merke- og tradisjonsdager	Ulike uttrykksformer	Benytte biblioteket
	Opplive mestring gjennom å skape noe av musikk, drama, forming, bruke rytmeinstrumenter	Museumsbesøk Delta på div. kulturtilbud; teater, konserter osv
	Teaterbesøk	Norske merkedager og tradisjoner
	Formidle barnekultur gjennom rim, regler, sanger	
	Aktivdeltakelse på barnehagens merke- og tradisjonsdager	

Natur, miljø og teknikk (mål og metoder)

1-2 åringer	3-4 åringer	5-åringer
Utelek hver dag (nesten) uansett vær	Turer alle årstider	Utvide turområdene
Gode utelivsopplevelser Små turer i nærmiljøet	Undre oss sammen i naturen, benytte hjelpemidler som oppslagsbøker, internett, lupe	Forståelse for å ta vare på naturen, naturvern
Bondegårdsbesøk, Begynnende erfaring med dyr, insekter og planter	Kjennskap til årstidenes virkninger	Kunnskap om samspillet i naturen
Besøke Emmas Sansehus	Kjennskap til nærmiljø og turområder	Innblikk i IKT, spesielt gjennom bruk av digitalt kamera
Begynnende erfaringer med ulike årstider og værtyper, vann, snø, isete underlag	Ta vare på naturen, rydde etter oss osv.	Mer avansert byggelek med ulike materiale og verktøy
Utforske hverdagslige teknikker	Erfare bruk av forskjellige verktøy	Utforske teknikker for å finne kreative løsninger på ulike utfordringer

Som lime, åpne, lukke, sette sammen, Enkel byggelek	Konstruksjonslek med forskjellige byggematerialer	Enkle kjemiforsøk
--	---	-------------------

Antall, rom og form (mål og metoder)

1-2 åringer	3-4 åringer	5-åringer
<p>Øve telling i naturlige situasjoner</p> <p>Øve telling under antall 5,</p> <p>Klassifisere (rydde i kasser)</p> <p>Legge til rette på avd. for god romfølelse (gjemme seg, krype)</p> <p>Få erfaring med ulike leker: tunge, lette, ulik former, myke, harde.</p> <p>Formingsaktiviteter – collage byggelek</p>	<p>Øve telling der situasjonen er naturlig (eks. matlaging, dekke bord)</p> <p>Telle under antall 10</p> <p>Rydde, sortere, se likheter/forskjeller, sammenlikne</p> <p>Se arkitektur, kunst</p> <p>Enkle terningspill</p> <p>Måle, mønster, symmetri</p> <p>Erfaring med vekt, tyngde</p> <p>Kjennskap til geometriske former</p>	<p>Øve telling opp til 20, (også telle baklengs fra 10)</p> <p>Kunne geometriske begreper</p> <p>Øve sammenheng mellom mengde og symbol (tall),</p> <p>Sortering etter begreper (tykk, tynn, former)</p> <p>Erfaring med ulike formingsmateriell</p> <p>Arkitektur og kunst</p> <p>Gjemsel, strategispill, terningspill, puslespill</p> <p>Design: figurer, mønster, symmetri, arkitektur og kunst</p> <p>Eksperimentering</p> <p>Lære klokka: hel og halv</p>

Etikk, religion og filosofi (mål og metoder)

1-2 åringer	3-4 åringer	5-åringer
<p>Erfare at vi er forskjellige mennesker med ulike behov</p> <p>Lære respekt for det som lever</p> <p>Begynnende utvikling av sosiale ferdigheter</p> <p>Vise omsorg og empati, kunne trøste</p> <p>Forskjell på rett og galt</p> <p>Holdningsskapende arbeid mot mobbing</p>	<p>Erfare at man kan bidra med ulike ting</p> <p>Respektere hverandre</p> <p>Tare på og hjelpe hverandre</p> <p>Bidra til å løse konflikter</p> <p>Videreutvikle sosiale ferdigheter</p> <p>Markere tradisjoner og høytider</p> <p>Holdningsskapende arbeid mot mobbing</p>	<p>Se andres behov og handle positivt ut fra det</p> <p>Kunne argumentere for egne meninger</p> <p>Filosofiske samtaler</p> <p>Kjenne norske tradisjoner og høytider</p> <p>Holdningsskapende arbeid mot mobbing</p>

Nærmiljø og samfunn (mål og metoder)

1-2 åringer	3-4 åringer	5-åringer
Gruppetilhørighet og felles opplevelser	Forholde seg til regler og rutiner, vise sosial kompetanse i hverdagen	Forståelsen av rollen som eldst i barnehagen, hjelpe til og ta hensyn til de yngre
Bli kjent med rutiner og regler i barnehagen	Kjenne til enkle trafikkregler	Trene på trafikkregler
Korte turer, utforske det helt nære, f.eks. barnehagens egen "skog"	Kjenne til faste tursteder i nærmiljøet f.eks. lekeplasser i nærheten.	Kunnskap om brannvern og nødnummer
Familien min, hvor bor vi?		Bedre kjennskap til nærmiljøet, Lysakerelven Bekkestua (biblioteket) Skogen ved Fossum Buss/trikk

Ruglandveien barnehage – trafikksikker barnehage.

I veilederen for Miljørettet helsevern i barnehager og skoler står det (§ 14) : «Trafikksikkerhet i forbindelse med når barna ankommer og forlater barnehagen bør vies stor oppmerksomhet. Trafikksikkerhet handler både om fysisk tilrettelegging av trafikkforholdene og holdninger og adferd hos barna, foresatte og ansatte. Det er viktig at de ansatte har oppdatert kunnskap om gjeldende regelverk for sikring av barn under transport enten det benyttes bil, buss, sykkel eller gange.»

Ruglandveien barnehage har nedskrevne rutiner for små turer i nærområdet, reiser med buss, bane og taxi. I forberedelser til enhver tur utenfor barnehagen foretar personalet risikovurderinger og forberedelser sammen med barna. Vi stiller krav til godkjente sikringer i buss ved bestilling hos buss-selskap. På forhånd har foreldrene gitt en skriftlig godkjenning om at barna kan være med på de ulike kollektiv-tilbudene som barnehagen bruker.

Vi bruker refleks-vest på turer utenfor barnehagen. Trafikk-opplæring med barna foregår mens vi går langs veien – vi snakker om bruk av sansene våre, oppmerksomhet til omgivelsene – tilpasset barnas alder. Innenfor gjerdene våre er all «sykkeltrafikk enveiskjørt» på asfaltstripen rundt huset.

Satsingsområder

Med utgangspunkt i *Rammeplan for barnehagen, barnehagemelding 2015-2025* og kommuneplanen har *Hovedutvalget for barn og unge* vedtatt en ny kvalitetsplan for bærumsbarnehagen; *Lek og læring – kvalitet i Bærumsbarnehagen*. Satsingen gjelder fra 2019 og de prioriterte satsingsområdene er **kommunikasjon og språk, livsmestring og digital barnehage**.

Barndommen har sin egenverdi . Personalet skal bidra til at alle barn som går i barnehagen får en god barndom preget av *trivsel, vennskap og lek*. Dette er den viktigste oppgaven vi har; å lære barna å mestre sitt eget liv.

Ruglandveien barnehage jobber mot å holde en god kvalitet på alle barnehagens områder.

Med utgangspunkt i barnegruppens behov og personalets ulike «spisskompetanse» er det motiverende for alle å fordype oss i tema-arbeid.

Barnehageåret 2019-2020 vil personalet utdype faget *musikk* som et satsingsområde for hele barnehagen. Det vil komme planer for ulike aktiviteter for barna – kombinert med sang-dans-dramalek....Forberedelsene er i gang...

I tråd med Utdanningsdirektoratets fokus på barns sosiale utvikling og deres psykososiale miljø, er arbeidet med prosjektet : «**Barns trivsel- voksnes ansvar**» så viktig at den må videreføres i all fremtid. Resultatet av dette arbeidet har blitt et verktøy for alle kommunale og private barnehager i arbeidet med å forebygge og forhindre krenkende ord og handlinger mot barnehagebarn. Planen er omfattende og forpliktende for personalet og det er viktig at foreldrene har kjennskap til den, samtidig som man forplikter seg til å samarbeide med barnehagen- til det beste for alle barn.

Planen ligger som vedlegg til årsplanen og heter «Plan for å sikre barna et godt psykososialt miljø».

Rammeplanen s.9 sier: «Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre , verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap»

På planleggingsdager, personalmøter og gjennom kurs og samlinger med de andre barnehagene vil de ansatte i Ruglandveien barnehage fortsette å reflektere omkring *verdier*, og legge stor vekt på å bygge *gode relasjoner til hvert barn*. Personalet er *støttende tilstede* når barna bygger relasjoner, deltar i samspill og tilegner seg og videreutvikler ferdigheter som gjør samhandling mellom dem trygg og positiv. At barna har et godt psykososialt miljø hvor ingen barn blir plaget, ertet eller utestengt, er det viktigste arbeidet vi gjør med barna. Eksempler: vi snakker *mye* om hvordan vi skal være mot hverandre, samtaler om vennskap og deltagelse med barna, rollespill, Truls og Trine-dukker, bøker og samarbeid med foreldrene.

Vurderinger/dokumentasjon

Personalet foretar hele tiden løpende vurderinger av eget arbeid. Observasjoner og tilbakemeldinger fra barna og foreldrene er viktig for vurderingsarbeidet vårt. Ukentlige avdelingsmøter, planleggingsdager og personalmøtekvelder blir i hovedsak brukt til dette. Foreldresamtalene og foreldremøtene er viktige møter, der personalet og foreldrene evaluerer sammen. I januar 2017 tok vi i bruk en foreldreportalen: My Kid , som gjør kommunikasjonen mellom barnehagen og foreldrene enda enklere enn bare e-post. Vi legger også ut informasjon på vår hjemmeside.

Tradisjonelle kulturbegivenheter som nissefest, Lucia- feiring, teaterbesøk, 16. mai-fest, karneval, grønnsaksfest, påskefrokost og skidager foreligger i egen perm med evalueringer. Dette gjør det lettere for nye ansatte og foreldre å videreføre hyggelige tradisjoner.

Plan for kompetanseutvikling

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse. Personalet i Ruglandveien barnehage vil fortsette å implementere den planen vi har fått gjennom «*Barns trivsel, voksnes ansvar*», både med ny kunnskap gjennom kurs de siste årene, og egne refleksjoner i samarbeid med foreldrene de neste årene også.

2019-20 : Årshjul – dokumentasjon og vurdering.

Måned	Barn	foreldre	personale
August	Tilvenning nye barn	Begynnersamtale med pedagogisk leder, nye foreldre	Planleggingsdag 15 og 16
September	Planlagte aktiviteter starter: turer, annet. Besøk av ” skolebarna” Fotografering	Foreldremøter på alle avdelinger	Avdelingsmøter og avdelingsledermøter starter opp
Oktober	Aksjonsdag 24	Foreldresamtaler på Knerten Aksjonsdag	
November		møte i SU Foreldresamtaler Hakke og Karde	Østlandsk lærerstevne Kurs «språk» og «utforskende naturfag i barnehagen»
Desember	Julemoro Seteren gård (tigerbarna 13 Lucia .feiring Nissefest Julebord for alle barna	13 Lucia-feiring – foreldre ser på	Julebord personale
Januar	Skiskolestart tigerbarna uke 3 «Sydentur» for barna		Planleggingsdag 2
Februar	Skidag		personalmøte
Mars	Påskefrokost 22 og 23	Foreldresamtaler Temakveld/kurs ? Generalforsamling Påskefrokost	Temakveld/kurs ? Påskefrokost
April			
Mai	16.mai-fest	16.mai-fest	Planleggingsdag 22 16.mai-fest
Juni	Sommerfest, overnattingstur tigerbarna	Dugnad Sommerfest Fotballkamp mot Lindebergveien	sommerfest
Kontinuerlig dokumentasjon:	Observasjon Sosialt samspill Turer/fysiske aktiviteter Barns medvirkning gruppeaktiviteter	Daglig informasjon e-post uke-referater månedsplaner halvårsplaner	Avdelingsmøter Ledermøter Planleggingsmøter Planleggingsdager
Vurdering gjennom:	samtaler	Daglig kontakt Samtaler Foreldremøter SU	Daglige samtaler Avdelingsmøter Personalmøter Planleggingsdager Medarbeidersamtaler

Merkedager og viktige datoer for barnehageåret 2019-2020

AUGUST	15 og 16 PLANLEGGINGS-DAGER
SEPTEMBER	13 Fotografering av barna i barnehagen 17 Besøk av "skolebarna" 25 Foreldremøte Hakkebakkeskogen/kardemommeby 26 Foreldremøte Knerten
OKTOBER	24 Aksjonsdag (feiring av FN- dagen) Møte i samarbeidsutvalget (SU)
NOVEMBER	29 Juleforestilling «Snekker Andersen» i Trikkestallen for 2-5 åringene
DESEMBER	Julemoro Seteren gård (tigerbarna) 13 Lucia-feiring Nissefest Julebord barna Juleferien fra 24 t.o.m. 2 jan.
JANUAR	2 PLANLEGGINGS-DAG åpner for barna 3 januar Skiskolestart uke 3 for tigerbarna «sydentur» for alle avdelingene
FEBRUAR	14 Karneval Skidag uke 9
MARS	13 PLANLEGGINGS-DAG Generalforsamling
APRIL	2 og 3 påskefrokost – påskeferie fra 6 t.o.m.13
MAI	16 Vårfest –"17. mai-feiring" (arrangeres av foreldrene) 22 PLANLEGGINGS-DAG
JUNI	4-5 Overnattingstur for tigerbarna Fotballkamp mot Lindebergveien Sommeravslutning med foreldre og barn. Sommerstengt uke 28-29-30-31.